

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-2629

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Paqvalin, Minna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Asumisväljyyden muutokset ja sosiaalinen polarisaatio Helsingin seutukunnassa 1990-luvulla			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-03-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 81 sivua + liitteet 13 sivua
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa tarkastellaan asumisväljyyden muutosta sekä tutkitaan, onko asumisväljyydessä tapahtunut sosiaalista polarisaatiota vuodesta 1990 vuoteen 1997 Helsingin seutukunnassa. Asuntokuntien asumisväljyyden kehitystä tarkastellaan perhetyypin sekä asuinalueen eli pääkaupunkiseudun tai muun Helsingin seutukunnan mukaan. Erityisen tarkastelun kohteena ovat kaksilapsiset kahden huoltajan perheet, joiden ahtaasti asuvien osuuden kehitystä tarkastellaan perheen elinkaaren vaiheen, valtionveronalaisten tulojen, koulutuksen, sosioekonomisen aseman, asunnon hallintaperusteen sekä asuinalueen mukaan.</p> <p>Tutkimuksen aineistona käytetään otosta Sosiologian laitoksen väestöntutkimuksen yksikön Eksy8798-aineistosta. Otokseen on poimittu 66 822 vuosina 1990 ja/tai 1997 Helsingin seutukunnassa asunutta yli 18-vuotiasta työssäkäyntitilastossa ollutta asutokunnan viitehenkilöä.</p> <p>Asumisväljyys kasvoi hieman lamasta ja väestönkasvusta huolimatta Helsingin seutukunnassa vuodesta 1990 vuoteen 1997, asuntokuntien kokoluokkien mukaisten huonelukukeskiarvojen kasvu oli kaikkien asuntokuntien huonelukukeskiarvojen kasvua suurempaa, sillä asuntokuntien keskikoko laski vuodesta 1990 vuoteen 1997 0,15 hengellä. Perhetyypeistä eniten huonelukukeskiarvot kasvoivat lapsettomilla pariskunnilla ja vähiten perheettömillä. Seutukunnan osa-alueista muualla Helsingin seutukunnassa huoneluvun keskiarvot kasvoivat pääkaupunkiseutua enemmän vuodesta 1990 vuoteen 1997. Asumisväljyydessä ei ollut havaittavissa polarisaatiota, sillä asuntokuntien väliset erot asumisväljyydessä eivät kasvaneet.</p> <p>Kaksilapsisissa kahden huoltajan perheiden asutokunnissa ahtaasti asuvien osuus laski 45,2 prosentista 42,1 prosenttiin vuosien 1990 ja 1997 välillä. Kun ahtaasti asumista tarkasteltiin ylempänä mainittujen selittävien muuttujien luokissa havaittiin, että ahtaasti asuminen yleistyi nuorimmassa asutokunnan viitehenkilön iän mukaisessa luokassa, toiseksi ylimmässä valtioveronalaisten tulojen mukaisessa tulokvintiilissä, keski- ja korkea-asteen koulutuksen saaneilla, sekä alemmilla epäitsenäisessä työssä olleilla toimihenkilöillä. Kaikissa muissa selittävien muuttujien luokissa ahtaasti asuminen harvinaistui vuodesta 1990 vuoteen 1997. Parhaimmaksi kolmen selittävän muuttujan sekä näiden yhteisvaikutusten selitysmalliksi vuonna 1990 osoittautui logit-malli, jossa ikä, koulutus ja seutukunnan osa-alue sekä iän ja koulutuksen yhteisvaikutus selittivät ahtaasti asumisen todennäköisyyttä. Vuonna 1997 sen sijaan parhaaksi osoittautui selitysmalli, jossa ikä, tulotaso ja seutukunnan osa-alue sekä iän ja tulotason yhteisvaikutus selittivät ahtaasti asumista. Muutos parhaassa selitysmallissa johtuu todennäköisesti siitä, että vuoden 1990 jälkeinen työttömyysasteen nouseminen kosketti myös korkeasti koulutettuja, jolloin sen hetkisestä tulotasosta tuli koulutusta parempi selittäjä ahtaasti asumisen todennäköisyydelle.</p> <p>Tutkimuksen tärkeimpiä ulkomaisia innoittajia olivat Saskia Sassenin ja Chris Hamnettin sosiaalista polarisaatiota koskevat tutkimukset. Suomalaisista tutkimuksista tärkeimpiä olivat Ari Tyrkön ahtaasti asuvia koskenut tutkimus, Anneli Junttonen asuntopolitiikkaa koskeva kirjallisuus sekä Mari Vaattovaaran ja Matti Kortteisen pääkaupunkiseudun polarisaatiota käsitellyt kirjoitus.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords sosiaalinen polarisaatio asuminen asuntopolitiikka Helsingin seutukunta 1990-luku			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			